

Hr Bylæge Nicoll

De har i Anledn. af den forestaaende Besættelse af Conservatorposten ved B.M.'s Antiq. hist. Afd. gjort mig den Ære at anmode mig om, til Veiledning for Deres Stemmegivning i denne Sag som Medlem af M's Direction at udtale min Mening om, hvilken af de to Ansøgere, Dhr Lorange og B, der maa ansees for dygtigst og mest skikket til denne Post. Denne Anmodning har jeg ingen Betænkelighed ved at efterkomme da jeg baade tror at kunne have en begrundet Mening om Spørgsmaalet og det derhos for mig ikke stiller sig tvivlsomt, at Hr. B. er den af Ansøgerne, som bør foretrækkes.

Hr. B. har allerede i længere Tid gjort Arkæologien til sit Hovedstudium i den Tid, hans tiloversværende Kaldsforretninger have levnet ham. Han har i flere Sommere (1870-72) med offentligt Stipendium bereist Romsdalen og Nordmøre i arkæologisk Øiemed navnlig for at tilveiebringe en Oversigt over disse Egenes faste Oldtidsminder og har om disse Reiser indgivet udførlige Indberetninger til Universitetet. Disse Indberetninger, der bevares i Univ.'s Oldsagssamlings Archiv har jeg gjennemlæst og oftere benyttet og finder, at de vidne om, at deres Forfatter har udført sine Undersøgelser paa en særdeles tilfredsstillende Maade og at han i ualm. Grad besidder de Egenskaber som ved Siden af de fornødne Kundskaber kræves hos en arkæologisk Observator: paa den ene Side Energi og Udholdenhed og paa den anden samvittighedsfuld Nøiagtighed. Hr Bendixen har siden, hovedsagelig paa egen Bekostning gjort en Udenlandsreise paa henimod 2 Aar, hvilken Tid han saagodtsom udelukkende har anvendt til at studere Archæologi, idet han med flittig Benyttelse af den derhen hørende Litteratur har gennemgaaet flere skandinaviske Oldsagsamlinger og en Mængde saadanne i Mellem- og Sydeuropa og hjembragt overordentlig rige Samlinger af Optegnelser og Tegninger. Jeg har ogsaa paa forskjellige Maader havt Anledn. til at gjøre mig bekjendt med Udbyttet af denne Reise og tror at kunne sige, at kun meget faa skandinaviske Arkæologer for tiden ere i Besiddelse

SIDE 2

af et saa omfangsrigt og saa grundigt Kjendskab til Udlandets arkæologiske Materiale.

Naar hertil føies, at Hr B. ved sine Embedsstudier har erhvervet en for arkæologisk Studium meget værdifuld Fordannelse, forekommer det mig, at det maa siges, at B.M. neppe kunde vente at faa en bedre kvalificeret Ansøger til denne Post.

Hr Lorange, hvis Energi og Driftighed som arkæologisk Samler og Iagttager er alm anerkjendt, staar efter min Formening langt tilbage for sin Medansøger i Kundskaber baade i Alm. og specielt i Arkæologien. Dertil kommer at flere af de af Hr L. offentliggjorte arkæol. Arbejder og ikke

mindst det nyeste og omfangsrigeste af disse, hans Fortegnelse over B.M's antiq-Samling, synes at vise, at han mangler en Evne som er uundværlig for at kunne drive saavel archeolog. Undersøgelser som arkæol. Studier med den rette Frugt-Evnen til at være paalidelig og nøiagtig. Jeg har Ikke hørt mere end én Mening derom blandt de vistnok Faa, som ere istand til at kontrollere hans Arbejder i denne Henseende, og det vil for mig som for enhver af disse være let udførligt at documentere Berettigelsen til denne Anke.

Jeg har hørt nævne som et Hensyn, der maatte komme i væsentlig Betragtning ved Besættelsen af denne Post, at M. antages for Tiden mest at trænge til en praktisk Arkæolog der er særlig skikket til at samle og at foretage Udgravninger. Hertil maa jeg først bemærke, at M. vel med den Aflønning, det nu kan byde Bestyrelsen af sine hist. Samlinger iallefald burde forsøge at vinde en Mand der var ligesaavel skikket til videnskabeligt at bearbejde det Materiale det eier som til at forøge det. Og dernæst kan jeg ikke erkjende Berettigelsen af den Distinction mellem theoretiske og praktiske Arkæologer, hvorpaa

SIDE 3

[*uleselig*] den omtalte Mening synes at være bygget. Ogsaa til at lede Udgravninger og til Ordningen og Bestyrelsen af en Samling behøves omfattende og grundig Kundskab, og den arkæologiske Videnskabs hurtige Fremskridt i vor Tid vil medføre, at denne Fordring stædse stærkere gjøres gjældende – ligesaa man nutildags visselig paa den anden Side lidet vil kunne udrette for Videnskaben ved et blot theoretisk Studium uden stadig praktisk Beskjeftigelse med Oldsager og andre Oldtidsminder. Jeg tror derfor, at Hr Bendixen ogsaa maa antages at være den af de to Ansøgere, der vil blive den dygtigste praktiske Arkæolog, det vil sige, den dygtigste som Samlingsbestyrer og Iagttager.

Christiania 1te Sept. 1876

Ærbødigst

O. Rygh